

МАРІУНОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра грецької філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Ю. В. Жарікова
9 вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(1113) Порівняльна лінгвістика

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма: Філологія. Переклад (новогрецька)

(назва)

спеціальність: 035 Філологія

(код та найменування спеціальності)

спеціалізація: 035.081 Новогрецька мова та література (переклад включно)

(назва спеціалізації)

факультет грецької філології та перекладу

(назва факультету)

2020 – 2021 рік

Робоча програма з дисципліни «Порівняльна лінгвістика: стилістика іноземної (новогрецької та української мов)» для студентів III курсу ОС «Бакалавр» ОПІ: Філологія. Переклад (новогрецька) спеціальності: 035 Філологія спеціалізації: 035.081 Новогрецька мова та література (переклад включно) денної форми навчання.

Розробник: Пічакчи О.В., старший викладач кафедри грецької філології та перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри грецької філології та перекладу МДУ

Протокол від " 27 " серпня 2019 року, № 1

Завідувач кафедри грецької філології та перекладу

(підпис) (Ю.В. Жарікова)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва) Напрямок підготовки / спеціальність 035 Філологія	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціалізація:	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6	035.081 Новогрецька мова та література (переклад включно)	3-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат з обраної теми (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 60	ОПП: Філологія. Переклад (новогрецька)	5-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,1 самостійної роботи студента – 1,9	Освітній рівень: Бакалавр	10 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		34 год.	год.
Індивідуальні завдання: 6 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 20/34

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Порівняльна лінгвістика: стилістика іноземної (новогрецької) та української мов» для студентів III курсу ОР «Бакалавр» спеціальності 035 Філологія спеціалізації: 035.081 Новогрецька мова та література (переклад включно) ОПІ: Філологія. Переклад (новогрецька), які вже мають певну граматичну базу та словниковий запас та володіють загальними поняттями з курсу лексикології та теоретичної граматики.

Основною метою курсу є вивчення стилів, форм мови, висвітлювання проблематики стилістики усної та писемної форм мови, порівняння жанрів української та новогрецької мов, а також формування мовної та мовленнєвої компетентії студентів щодо основних стилістичних норм мови.

Досягненню цієї мети сприяє вирішення таких задач як:

- вивчення основних термінів стилістики, її об'єкту та предмету;
- розуміння сутності стилістики мовних одиниць, теоретичної і практичної значущості стилістики;
- дослідження закономірностей стилістики літературної мови і діалектного мовлення;
- аналіз особливостей стилів та жанрів української та новогрецької мов;
- забезпечення засвоєння студентами основних навичок використання знаків пунктуації в новогрецькій мові;
- ознайомлення студентів з видатними науковими творами зі стилістики новогрецької та української мов, опрацювання досліджень зі стилістики мови;
- формування у студентів навичок пошуково-творчої та самостійної роботи з додатковою та довідковою літературою, вміння диференціювати та узагальнювати зібраний матеріал;
- сприяння розвитку у студентів умінь та навичок використання теоретичних положень;
- розвиток аналітичного мислення студентів;
- розвиток пізнавальної активності студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

- **знати:** основні поняття стилістики, сутність стилістики мовних одиниць, закономірності стилістики літературної мови і діалектного мовлення; особливості стилів та жанрів української та новогрецької мов;

- **вміти:** диференціювати та узагальнювати зібраний матеріал, працювати з додатковою та довідковою літературою, оперувати основними теоретичними положеннями, використовувати на практиці набуті знання щодо особливостей стилів та жанрів для виконання відповідного та адекватного перекладу.

Структуру програми з дисципліни «Порівняльна лінгвістика: стилістика іноземної (новогрецької) та української мов» складає: пояснювальна записка, зміст навчання, орієнтований розподіл годин за тематичним планом вивчення навчальної дисципліни, список рекомендованих підручників і навчальних посібників.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Стилістика як лінгвістичне вчення.

Тема 1. Стилістика як лінгвістичне вчення. Об'єкт і предмет стилістики. Основні терміни стилістики.

Тема 2. Стилістика в системі розділів науки про мову. Стилістика, її підрозділи та одиниці.

Тема 3. Методологія, методи й методика стилістики. Теоретична і практична стилістика.

Змістовий модуль 2. Неоднорідність мови. Мовна різноманітність і мовні варіації.

Тема 1. Стилістична норма в мові й у мовленні.

Тема 2. Стилістика літературної мови і діалектне мовлення.

Змістовий модуль 3. Ресурси стилістики мови та їх використання. Лексична стилістика.

Тема 1. Загальна характеристика лексичної стилістики. Стилістичні можливості загальноживаної лексики. Стилістично обмежена лексика.

Тема 2. Лексико-семантичні групи слів і їх стилістика. Стилістичне значення полісемії. Стилістичне використання омонімів, паронімів, синонімів, антонімів.

Разом за змістовим модулем 3	5	2	-	-	-	3							
Змістовий модуль 4. Лінгвістичне та літературознавче визначення стилістики.													
Тема 1. Теорія літератури. Визначення стилістики.	6	2	-	-	-	4							
Тема 2. Теорія мовознавства. Визначення стилістики.													
Разом за змістовим модулем 4	6	2	-	-	-	4							
Змістовий модуль 5. Стилiстичнi прийоми та засоби виразностi у мовi.													
Тема 1. Художнi тропи i стилiстичнi фiгури мови.	7	2	1	-	-	3							
Тема 2. Загальна характеристика комунікативно-стилістичних якостей мовлення. Мовні й позамовні основи мовленнєвої культури.													
Разом за змістовим модулем 5	7	2	1	-	-	3							
Змістовий модуль 6. Функціональні стилі мови і мовлення.													
Тема 1. Стилєтвiрнi й нестилєтвiрнi ознаки як лiнгвалiннi основи стилю.	11	2	2	-	-	6							
Тема 2. Стилє мови, стилє мовлення i культура мовлення.													
Тема 3. Загальна характеристика стилєв мови i мовлення.													
Разом за змістовим модулем 6	11	2	2	-	-	6							
Усього годин	60	10	10	-	-	34							
Модуль 2													
ІНДЗ			-	-	6	-			-	-	-		
Усього годин	60	10	10		6	34							

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Стилєстика як лiнгвістичне вчення. Об'єкт і предмет стилєстики. Основні термини стилєстики.	3
2	Стилєстика літературної мови і діалектне мовлення.	2
3	Мовні й позамовні основи мовленнєвої культури.	3
4	Загальна характеристика стилєв мови і мовлення.	2
	Усього	10

6. Теми практичних занять: --

7. Теми лабораторних занять: --

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість
		Годин
1.	Λόγος και ομιλία. Ομιλία και ύφος.	3
2.	Προφορικός και γραπτός λόγος. Δομή του λογοτεχνικού ύφους.	3
3.	Συνωνυμία. Δανεισμός. Σημασία.	5
4.	Κοινωνιογλωσσολογικοί ορισμοί του ύφους. Κειμενικοί ορισμοί του ύφους. Πραγματολογικοί ορισμοί του ύφους.	4
5.	Σχήματα λόγου.	4
6.	Κειμενικά είδη.	6
	Разом	34

9. Індивідуальні завдання

Мета ІНДЗ: удосконалення навичок перекладу, усвідомлення впливу стилістичних особливостей української та новогрецької мов на добір засобів перекладу та використання студентами в мовленні та під час перекладацької діяльності набутих знань та вмінь.

Відповідно до мети та складу навчально-дослідницьких умінь студентів визначено такі завдання:

- тренувати навички добору, класифікації та оформлення основного, додаткового, довідкового матеріалу до запропонованих тем;
- підвищити рівень володіння усною формою мовлення в живому спілкуванні;
- збільшити активний та пасивний лексичний запас.

Методика виконання

індивідуального навчально-дослідного завдання

Під час вивчення дисципліни «Порівняльна лінгвістика: стилістика іноземної (новогрецької) та української мов» студенти виконують одне ІНДЗ у VII семестрі навчального року. Виконання реферативного дослідження полягає у вивченні, аналізі, систематизації теоретичних положень згідно з обраною темою. Мови реферату: новогрецька або українська за вибором. Робота виконується в електронному та друкованому вигляді. Об'єм - 7-10 сторінок. Структура реферату: титульний аркуш, зміст, основна частина, висновки, список використаних джерел. захист реферативного проекту відбувається мультимедійною презентацією.

Теми рефератів:

- Стилiстика експресивних рiзновидiв мовлення.
- Структура i функцiї усного i писемного мовлення.
- Об'єктивне i суб'єктивне в стилiстичi.
- Лексико-семантичнi групи слiв i їх стилiстика.
- Стилiстичнi функцiї антонiмiв.
- Стилiстичне використання фразеологiзмiв.
- Правильнiсть та точнiсть мовлення.
- Логiчнiсть та доречнiсть мовлення.
- Чистота та образнiсть мовлення.
- Простота, стислiсть, виразнiсть, чiткiсть i яскравiсть мовлення.
- Етичнiсть i естетичнiсть мовлення.
- Багатство i мистецтво мовлення.
- Риторика як складова стилiстики.
- Евфонiя (мiлозвучнiсть) мовлення.
- Комунікативно-стилістичні функції жестів, міміки
- Стилiстичнi можливостi рiдної мови.
- Οι αλόφεις του Βυλφον για το ύφος
- Περύφωρηκη υφολογία
- Αδοκλiνουςα υφολογία

- Συναισθηματική-ψυχολογική υφολογία.
- Επιλεκτική υφολογία.
- Στατιστική υφολογία.
- Λειτουργική υφολογία.
- Γενετική υφολογία.
- Εξεργασιακή υφολογία.
- Δυναμική-συγκριτική θεωρία.
- Οι απόψεις του Roman Jakobson για το ύφος.
- Οι απόψεις του Michael Riffaterre για το ύφος.
- Οι απόψεις του Roland Barthes για το ύφος.

Οцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання

З метою забезпечення максимальної ефективності навчально-дослідницької діяльності студента оцінювання навчально-дослідних завдань відбуватиметься за такими загальними критеріями:

- ✓ самостійність виконання;
- ✓ логічність і послідовність викладення матеріалу;
- ✓ повнота розкриття теми;
- ✓ обсяг та різноманітність довідкового матеріалу;
- ✓ об'єм дослідженого матеріалу;
- ✓ якість оформлення реферату та презентації.

ІНДЗ оцінюється у 15 балів, а також за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), що більш детально відображено у нижченаведеній таблиці:

Оцінка	Бали	Для одержання оцінки студент повинен:
«5» (Відмінно)	13-15	Укластися у встановлений термін підготовки проекту; надати проект в електронному вигляді та підготувати якісну мультимедійну презентацію, які повністю відповідають нормам оформлення; упевнено відповідати на запитання викладача й без зауважень із його боку.
«4» (Добре)	9-12	Укластися у встановлений термін підготовки проекту; надати проект в електронному вигляді та підготувати мультимедійну презентацію, які не повністю відповідають нормам оформлення; добре відповідати на запитання викладача.
«3» (Задовільно)	6-8	Позитивно відповідати на запитання викладача; допускаються недостатньо впевнені й чіткі відповіді, але вони повинні бути правильні; задовільно володіти матеріалом обраного проекту; надати проект у електронному вигляді та презентацію (які частково не відповідають нормам оформлення).
«2» (Незадовільно)	0-5	Оцінку «2» (незадовільно) одержують студенти, відповіді та проекти яких можуть бути оцінені нижче вимог до оцінки «3» (задовільно).

10. Методи навчання

Методи навчання: лекції, семінарсько-практичні заняття, реферування навчальної літератури, робота з періодикою, конспектування, виконання практичних вирав та тестових завдань.

11. Методи контролю

Навчальна дисципліна «Порівняльна лінгвістика: стилістика іноземної (новогрецької) та української мов» оцінюється за модульно-рейтинговою системою.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру у вигляді самостійних робіт, індивідуальних та фронтальних опитувань.

Для складання заліку студент повинен засвоїти програмний матеріал. У кінці семестру перевірка знань здійснюється в формі письмової роботи, під час якої оцінюється рівень володіння студентами теоретичним та практичним матеріалом дисципліни. До екзамену повинні бути виконані також і завдання для самостійної роботи студентів та ІНДЗ.

Аудиторна, індивідуальна під керівництвом викладача і самостійна робота студента оцінюється в балах. **Загальна кількість балів, яку студент може отримати за VII семестр – 100 балів.** Мінімальна кількість балів, яку необхідно отримати студенту для зарахування кредиту з навчальної дисципліни за один семестр – **60 балів.**

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						М2 (ІНДЗ)	Залік	Сума
М1								
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6			
6	5	6	6	6	6	15	50	100

Співвідношення балів між поточним та підсумковим контролем для дисциплін із формою контролю «екзамен»: 35-50 балів – поточний контроль, 50 балів – підсумковий контроль.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	Зараховано
35-59	FX		
0-34	F	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- Електронний конспект лекцій.
- Εδμανουηλίδης Π., Εδμανουηλίδου Ε. Η ελληνική γλώσσα: ελικοινωνικός λόγος. / Π. Εδμανουηλίδης, Ε. Εδμανουηλίδου – Αθήνα, 1999.
- Дудик І.С. Стилїстика української мови: Навчальний посїбник / І.С. Дудик. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 368 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Ботвина Н.В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови / Н.В. Ботвина. – К., 1999.
2. Вашенко В.С. Стилістичні явища в українській мові / В.С. Вашенко. – Харків, 1958.
3. Пилинський М.М. Мовна норма і стиль / М.М. Пилинський. – К.: Наукова думка, 1976.
4. Чередишченко І.Г. Париси з загальної стилістики сучасної української мови / І.Г. Чередишченко. – Київ: Радянська школа, 1962. – 495 с.
5. Ефимов А.И. Стилистика художественной речи / А.И.Ефимов. – М.: Изд-во МГУ, 1957.
6. Γούτσος Δ., Γεωργακοπούλου Αλ. Κείμενα και Επικοινωνία / Δ.Γούτσος, Αλ. Γεωργακοπούλου. – Αθήνα: Πατάκης, 2011.
7. Κλαίρης – Γ. Μπαμπινιώτης Χρ. Γραμματική της ΝΕ / Χρ. Κλαίρης – Γ. Μπαμπινιώτης. – Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.
8. Κουτσουλέλου-Μίχου Σ. Η γλώσσα της διαφήμισης. Κειμενογλωσσολογική προσέγγιση του διαφημιστικού μοντέλου / Σ. Κουτσουλέλου-Μίχου. – Αθήνα: Gutenberg, 1997.
9. Ρεπούσης Γ. Οι βασικές δομές του συντακτικού της νέας ελληνικής γλώσσας / Γ. Ρεπούσης. – Αθήνα, 2001.
10. Χαραλαμπίδης Χ. Νεοελληνικός Λόγος / Χ. Χαραλαμπίδης. – Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση, 2010.

Допоміжна

1. Триандафилидис М. Малая грамматика новогреческого языка / М. Триандафилидис. - Салоники, 1995.
2. Παπαναστασίου Γ. Εφαρμοσμένη γραμματική της δημοτικής και συντακτικό Α' και Β' τόμοι / Γ. Παπαναστασίου. - Αθήνα, 2001.
3. ΑΠΘ. Νεοελληνική γραμματική της δημοτικής. - Θεσσαλονίκη, 1993.
4. Holton D., Mackridge P., Φιλιππάκη-Warburton Ε. Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας / D. Holton, P. Mackridge, Ε. Φιλιππάκη-Warburton. – Αθήνα: εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ, 1998.

15. Інформаційні ресурси

1. Γλωσσολογία: Επαγγελματικές σπουδές μεταφράσης και διερμηνείας. – Режимдоступу: <http://www.glossologia.gr>.
2. Γλωσσολογία. – Режим доступу: http://greek_greek.enacademic.com
3. Μπαμπινιώτης Γ. Σύγχρονη γλωσσολογία και διδασκαλία της γλώσσας. – Режимдоступу: http://oemmndebldboiebfnladdacbfmadadm/http://glossologia.phil.uoa.gr/sites/default/files/4_1.pdf
4. Ξυδόπουλος Γ. ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΟΣ. Τι είναι και τι μπορεί να κάνει. - Πανεπιστήμιο Πατρών Τμήμα Φιλολογίας/ Ειδίκευση Γλωσσολογίας – Οκτώβριος, 2008. – Режимдоступу: http://www.philology-upatras.gr/files/content/glossologos_leaflet_a5.pdf
5. Κλάδοι της Γλωσσολογίας. – Режимдоступу: <http://www.phil.uoa.gr/tomeis/tomeas-glwsologias/glwssologia-plhrofories.html>
6. Τι είναι η Γλωσσολογία; Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. – Режимдоступу: <http://www.philology-upatras.gr/departement/glossology>
7. Дацюк С. Коммуникативные стратегии. – Режим доступу: <http://www.xyz.org.ua>.
8. Селиванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми. Підручник. — Полтава. Довкілля — К., 2008. — 712 с. <http://1576.ua/books/6183>
9. Чурилина Л. Н. Актуальные проблемы современной лингвистики. Учебное пособие. – Режим доступу: http://thelib.ru/books/l_n_churilina/aktualnye_problemy_sovremennoy_lingvistiki_uchebnoe_posobie-read.html